

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI ÚJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 5.
Kiadóhivatal: Landesmann III. és Társándl.

FOSZERKESZTŐ:

Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:

Egész évre 20 korona. Félévre 10 korona.
Negyedévre 5 kor. Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések díja centiméterenkint 20 fillér

Ki az ellenség?

Irta: Kertész Ödön.

1918. október 31-én a reformáció emléknapján a magyar nép közös érzéssel recitálta a nagy reformátor szavait: „Itt állok, nem tehetek másként!” Még az ajkak nem bocsátották ki az esküt, de mindenki szívében megvolt már az. Sőt ezzel az esküvel születtek már évszázadok óta. E közös érzés legutóbb 1848-ban tört ki, de méreteiben meg sem közelíti 1918-at. Akkor ugyanis a függetlenségi megnyilatkozást rövidesen eljött Ausztria és Oroszország. A világ két leghatalmasabb autokráciája sietett letörni nemzeti függetlenségünket és a hősköböl mártírok lettek az, apostoltól emigráns. De 1918-ban döntő módon legyőzték a reakciót, nem létezik már Ausztria, nincs autokratia Oroszország.

De szabadságunk kivívásával együtt legyőztük a háborút is.

A véres Moloch a sárban fetreng. Ugy le van tiporva, hogy feltámasztása többé nem lehetséges. Magyar anyák ne remegjenek többé, ha az élet követelne vajudással figyermeket hoztok világra. A gyermek, akit világra hoztok, a tiétek lesz, azzal a fegyveres hiénák, a hatalmat szolgáló rablók többé nem rendelkeznek. Örökre elhangzanak azok a bús magyar nóták, amelyek legényeink ajkán szólaltak meg, ha a zsarnokok közegei sorozásra megbevonulásra hívták őket. Ez nem volt poézis, ez hazug illúzió volt, e nóták a rabságot, a zsarnokságot dicsőítették, e nóták a narokozis fokozatos befogadását szolgálták, hogy végül is az emberi lélek szokja meg a legbecstelebb mesterséget: a gyilkolás mesterségét, hogy végül az emberi értelem józanságát teljesen elveszítse és úgy gondolkodjék, miszerint gyilkolásként lenni kell, mert az szent feladat.

A militarizmusnak minden felkent papja ezt hirdette, megtévesztve a zsarnokságtól, mely a maga számára akarta a nemzet legpezsdülőbb vérének biztosítani.

Legyőztük a világ összes tekintélyeit és csak egynek hódolunk a szabadságnak. És hogy Petőfi szavaival szóljunk: „Bármit mond a szemtelen hízelgés, Nincsen többé szeretett király!” A király fogalmát nálunk csak az egész magyar nép képviselheti, mely immár teljesen függetlenné, szabadabb lett és amelynek nincs többé szüksége pompás, játé-

szerre, hanem csak munkára, hogy ezzel méltó létét biztosíthassa.

Hogy pedig ezt elérhesse, meg kellett szüntetni mindenféle ellenségeskedést. Ma már nem ellenségünk a francia, az angol, az olasz, sem a szerb, sőt még az osztrák sem. Minden országban élni akaró népek vannak és ahol a hatalom gusbakötő eljárást követ, majd lerázzák a népek bilincseiket.

Sajnos, azért van még ellenségünk. Tudjuk meg, hogy kikből állanak.

Ellenség az, ki a forradalom szent vívmányait veszélyezteti, aki titkos aknamunkát végez a reakció feltámasztására.

Ellenség az, aki a zavarosban halászva széjjel akarja választani a magyar népet, megakarja törni az egységet. Aki felekezeti uszítással igyekszik a rendet megbontani. Binős, hazaáruló, aki felekezettel ellen igat de az is, aki igaztást provokál.

Ellenség az, aki a polgári társadalmat, vagy a szervezett munkásságot igaztja egymás ellen, hogy így a harmóniát megbontva anarchiát teremtsen.

Ellenség az, aki rabol, pusztít és a lakosság nyugalomát veszélyezteti, aki egy nemzet szent megnyilatkozását aljas büntényre használja fel, aki földtulókat csinál ártatlan polgárokból.

Ellenség, áruló az, aki a rozsdásodásra itélt tegyverét a rablás elősegítésére magyar testre irányítja.

Ezeket az ellenségeket le kell még győzni. És lefogjuk győzni. Ha a nemes eszközök célra nem vezetők, nem lehet visszariadni az erélyes fellépéstől sem és az elrettentő példa alkalmazásától. Meg kell tisztítani ezt a szerencsétlen országot a mételeytől! Ez a nemzet hosszú időn át temetőhöz hasonlított, ahol csak a bejáratnál vizsgálták meg a „Feltámadunk” felírás.

Nem temető többé. Feltámadunk. Elni akarunk. Aki ezt az akaratot veszélyezteti, annak nincs helye a hazában. 1848-at elvesztettük, de 1918-at örökre meg tartani akarjuk.

Ez a nagy, nehéz, dicső feladat a ma élő generációnak jutott. De tartozunk ezzel a hazáért porladónak és meg kellett tenni a jövő nemzedékekért, akik áldani fogják dicső elődjeiket a felszabadítás munkájáért és akik bizonyára már egy nyugodt, munkás, szabad, boldog Magyarországon fognak élni.

A forradalom hatása és eredménye a sátoraljaújhelyi fogházban

112 rabot bocsátottak szabadon.

— nov. 9.

A sátoraljaújhelyi törvényszéki fogház ajtajait szerdán délelőtt igazságügyi miniszteri rendeletre megnyitották és 112, büneiért vezeklő ember társunk indult meg az új Magyarországon, az új élet felé.

A szabadulás nem tartozott a szablonos aktusok közé. Soha még olyan kitörő hála, olyan szívetfacsaró öröme nem kísért intézkedést, mint az igazságügyi miniszternek ezt az annuszta rendeletét.

Embernek, akik embertársukat vadállati kegyetlenséggel meggyilkolták, asszonyok, akik enyéruket, magzatukat tették el láb alól, kalandorok, akik vagyontok harcoltak össze, akik nem ismerték ezt a szót, hogy ellágyulni, mindmég annyian mint csecsemők, úgy zokogtak. A szabadulás aktusáról szól alábbi tudósításunk:

Már a forradalom kitörésének másnapján — ahogy a fogházörök meséli — valami fájó oszondosság ült meg a fogházban. Mindenki csendben példásan viselkedett, számitva arra, hogy azért a szabadulás jutalma fog kijárni. A reményük beteljesedett. 112 alkalmi büntetésnek: 64 férfinek, 48 nőnek ütött a szabadulás órája.

Szerdán reggel ötös turnusokban behívták a gondnok irodába és ott a gondnok keresztelte egyszerű, de annál többet kifejező szavakban méltatta a pillanat nagyságát, közölte velük, hogy Magyarország most éli legnehezebb napjait. Most vajdúik, hogy életre keltsé a független Magyarországot. Az életrekelés munkájához mindenkire szükség van. Még a börtönök lakóira is, akiknek egyetlen módot ad az új hazá, a régi bűnök expialására. Büntetésük nincs elengedve, a szabadulás csak a becsületesség próbája. Aki megállja az erőpróbat, az nem látja viszont e falakat, aki azonban megfellejtkezik önmagáról, az ismét visszakerül ide. A beszéd olyan hatást ébresztett, hogy azt hűlen eszetelni kevés a jelző.

A beszéd végeztével mindegyik megkapta öszezepórolt ker-sményét és az elbocsátó levelét.

A kiszabadult foglyok között képviselő volt gyilkosság, rablás, sikkasztás, magzatelhajtás, borárdrágítás, lopás, haderő elleni vétés és a büntetések nagysága néhány napi börtön és 12 évi fegyház között váltakozott.

Volt olyan rab is, aki nem volt hajlandó börtönét elhagyni és csak erőszak árán sikerült a fogház elhagyására bírni. Formálisan kidobták.

Ma a fogház összes rablétszáma 19, Ebből 6 nő és 13 férfi. A férfiak között ott üdvözölhetjük Szarvas Pestik Mihályt, aki legnagyobb sajnálatára nem tudott e sorok írójával beszélgetni. A betörők királyát spanyol betegség köti ágyhoz. Magas láza van, nehezebbé esik a beszéd. Megkért arra, hogy majd legközelebb

adhasson interjút. Ismerve simulékony természetét, kívánságát méltatjuk.

A fogházban maradtak közül a nők nem tudják sorsukat elviselni. Fül-fát ígérnek, egész nap siránkosnak, csak hogy kiszabaduljanak. Am a kívánságuk meddő. A közveszélyes és szokásos bűnözőkre az annuszta nem vonatkozik.

Bent az épületben és a kapukon ott díszelg a Nemzeti Tanács hirdetménye, mely szerint az épület és annak személyzete a Nemzeti Tanács védelme alatt áll és hogy csak azok maradtak letartóztatásban, akiknek fogvatartása a nemzet érdekében kívánatos.

Várjuk vissza élelemmel, ruhával katonáinkat.

Felhívás a város és a közeli falvak lakosságához!

Jűnnek haza katonáink! Négy esztendő emberfeletti szenvedésükből, hősi küzdelmeiből megrtérnek az édes otthonba.

Nem volnának méltók hozzájuk, ha nem fogadnák őket ugyanazzal a szeretettel, áldozatkésséggel amellyel kikisértük és elbocsátottuk őket akkor, amikor virágosan, nótázva a harctérre indultak.

A Nemzeti Tanács a hazatérő, s állomásukon átutazó katonák fogadására a mi vezetőségünk alatt bizottságot szervezett.

E bizottság nevében felhívjuk a város és a közeli falvak közönségét, hogy pénz, bort, teát, dohányt élelmi cikkekkel e nemes és hazafias célra adományozzon s azokat egyelőre a dohánygyári kórházba hozza be.

Azonkívül kérünk minden társadalmi osztálybeli nőt, aki hazafias érzésűl indítva ebben a szent munkában részt akar venni, hogy szombaton f. hó 9-én délután fél 5 órakor a vármegyeház nagytermében tartandó értekezleten a munka szervezése és beosztása végett megjelenni sziveskedjék.

Megjegyezzük még, hogy nemcsak hazafias kötelességünknek teszünk eleget, nemcsak hálánkat rójuk le ezzel a munkával, hanem a városunk és a környék nyugalomát fenyegető esetleg zavarokat és zaklatásokat is elkerülhetjük azzal.

Hazafias üdvözléssel:

Sátoraljaújhely, 1918. nov. hó 8.

Enyedy Andor Gr. Széchenyi-Wolkenstein Ernőné
Mészáros Bálint
társelnökök.

Szörme-vásárlók figyelmébe!

Akinek elegáns szörmekabát vagy szörme-gariturára szükség van, most olcsón szerezheti be

Szegő Sándor

árulójának újonnan berendezett szörmeosztályában, ahol az idény újdonságai szörmekben, leány- és női felütköben már megérkeztek.

Magyarkatonák!

— nov. 9.

A ti álmaitek és a mi álmaink mind-mind beteljesednek végre! A magyar földről elfutjuk a rab-szolgalapot, bitang feketelékűség szeges bakancstalpát letép-tük, igába gázolt meggyötört nyakunkról!

Ötödik éve omlott a véretek Volhyn pocsolóyába, talián árkokba csak azért, hogy a végtelen szenvedés piramisáról, hazája szét-dult kiraboltrajaira nézhessen vissza a magyar!

A nagy vágóhídra hajszólt mil-liókból csontvermeket raktak er-dőbbe, ugárba, gyehennák föld-jébe, hogy a sirok fölött árvalány-haj helyett özvegyek és árvák fe-kete fátylót cibálja meg a szél.

Ti eliszonyodtatok a kilocsant agyvelők szörnyű párájától, itthon hörgecsbe fult a jajgatás, ordítássá dagadt a nyomor s mindnyájunkat elborított rettenetes szenvedése-ivel az iszonyat világa.

Ebből a vérszagu fekete éj-szakából csak a ti bajtársaitok, csak a mi testvéreink temetőifái, csak a fölöttük égfelé lobogó gyászoló fátyló, csak a kinszenvedés-től elgémberedettek elszáradt kar-jai nyultak fel átkozódva új világ-ot hívni!

Új világot! melyből kiürtsük a réginék minden gyalázatát, amely-ből kikergessünk mindent és min-denkit, ami és aki az irtózát éj-szakáját reánk borította, amelyben csak az lehet testvérünk, aki ezt sohasem akarta, aki megátkozta!

Ezt az új világ deregét most végig a mi temetővé tett drága jó hazánkra! A gaszág ópiumos álmát széttörte a csontig nyilaló fájdalom parancsa!

Kilocsant agyvelők gözéből, kicsorgó piros vér meleg párájából, szemek patakjából kellett alkotódnia az új a szabad! a füg-getlen magyar hazának!

Magyar katonák! Drága test-véreink! A ti kinjaitok adták min-den követ s most a ti szétcibált izmaitok kell, hogy fel is építse!

Át kell, hogy járja a szivete-keket a Rákóczi, Kossuth és Petőfi szívének szent magyar lángolása!

Át kell éreznetek, hogy a ma-gyar a magyarnak jóban és rossz-ban ös szelelkező testvére kell le-gyen!

Tisztek és nemtisztekl mind testvérek vagytok hazaszeretben, a kötelességben! És ma szenté lett a kötelességteljesítés, haza- és nemzetáruklássá annak megszegése!

Nem az osztrákok császára, nem a germán imperátor most a zsarnokotok, ma a ti egyetlen és legnagyobb uratok: a Haza!

Álljátok hát meg a helyeteket mindenütt ahova a sors és a ma-gyarságotok rendel, egyik a sor-ban, a másik a sor előtt az élné és magyar szivetekkel parancsol-jatok rá önmagatokra, hogy az egyik

magyar vezessen, a másik a nyo-mában járjon!

Katonatestvérek! Legyen ha-zaszeretettől forró a szivetek, ke-mény a karotok, józan a lelketek, mert tirátok vár a legnagyobb, legszentebb munka: az új hon-alapítás!

HIREK.

— A vármegye népbiztosa gya-nánt Dr. Kobulsky Károly lett kine-vezve.

— Halálozás. Cseley Márton cse-leji fő birtokos 32 éves korában rí-vid szenvedés után elhunyt. F. hó 6 án helyezték nagy részvét melletti nyugalomra a cseleji családi sir-boltba.

— A „nemzetlőrség“ szervezése munkási honvéd kiegészítő parancsnokság területén. — Ahova mi is tartozunk — a 65. pótzászlóalj parancsnokának „Möller apánk“ alezredes avatott kezébe van letéve.

— Meggyilkolták a sztrárai jegyzőt, Lefkovicz Ármint, a vármegye jegyzőit karának egyik kiváló tagját, két részeg katonának meggyilkolta. A gyilkosságok a következő tudósítást kap-tuk: Szerdán este két részeg katonament be a jegyzői irodába. Az író-asztalánál foglalatkoskodó jegyző megkérdezte a katonák jóvetelének cél-ját, azt a választ kapta, hogy a hadi segélyek kiosztása és a vetőmagvák ügyében szeretnének felvilágosítást kapni. A kapott válasz ugylátszik nem elégitette ki őket, mert az egyik szöket ragadott és a jegyző felé sujtott. A jegyző az ütést felfogta, fel-ugrott az helyéről és menekülni akart. Erre az egyik katonára a jegyző háta mögé került és szuronyát markolatig dítte bele a jegyző hátába. A döfés rettenetes volt, Lefkovicz vértől borítva, holtan bukkott a gyilkosok lába elé. A két részeg katonára a gyilkosság elkövetése után nyugodtan eltávoztak és mai papig még mindig szabadidőben van. A meggyilkolt jegyző családja iránt meggyeszerzte nagy részvét nyil-vánult meg.

— A nemzetlőrsereg céljaira Eisen-berger Mór 100, Kardos Zsigmond 20 koronát adott át nekünk.

— Hazatérő katonáink megvendő-gelésére Eisenberger Mór 100 koronát adakozott. Rendülettel helyére juttatjuk.

— Ügyvédi iroda áthelyezés. Dr. Mandel Gyula népf. százasos, ügyvéd a harctérről visszatérően ügyvédi irodáját Varauórtól Kassára helyezte át.

— Köszönet nyilvánítás: A sátor aljauhelyi munkásság a legnehezebb napokban a legnagyobb lelkesedéssel oszlatkozott a rend helyreállítá-sának érdekében a nemzetlőrséghez. Miután a Máv. műhelyfőnök úr ki-vánsága folytán — közérdekből — az oda tartozó katonáimat a további szolgáltatástól alól felmenteni vagyok kénytelen, ezután is a leghálásabb köszönetemet nyilvánítom a haza nevében mindazon derék katonáimnak a ki a „Nemzetlőrségből“ kiválik. Tudjuk mindnyájan, hogy milyen nagy és nehéz munkát végeztek, há-lásak lesünk ezért mindenkori.

Dr. Füzösséry Zoltán
tart. főhadnagy
a „Nemzetlőrség“ parancsnoka.

— Adakozás. A sátoraljauhelyi Takarékpénztár 1000, Meccner B31 500 koronát adományozott fels rész-ben a „Nemzetlőrség“ céljaira fele-részben a hazatérő katonák megven-dégelésére.

— A tejkiosztás rendjé-nek biztosítására kirendelt közegek nap-nap mellett párizs skandalu-mokat rendezgetnek. Hogy egyebet ne említsünk, az egyik rendezavó rendő szerdán kivont karddal támadt arra a tömegre, amely legnagyobb hányadában ártatlan gyermekből, a háboru gondjaitól agyonjuttott asszonyokból állott.

A vad indulatok megnyilatkozása — a villogó endorkard — érthető konsternációt keltett és azt a megnyilatkozást váltotta ki a teje váro tömegből, hogy inkább egy olyan rőndör, aki az anyánk istenit sződja, mint egy olyan, aki testi épségünket veszélyezteti és maga csinálja a legnagyobb rendtelenséget.

A hatósági teje rászorultaknak ezt a jajkiáltásos üzenetet ilyen formában vagyunk kénytelenek tolmácsolni, mert az egyeseknek a panaszát, a történektől ítelve, semmire sem méltatta a rendőr-kapitányság.

— Kicsérélik a főispánokat. A for-mány elhatározta a főispáni kar ki-cserélését. Küönösen a nemzetiségi vidéken kívánja a lehető leggyorsab-ban a régi régiem főispánjait állás-ukból felmenteni és helyükre olyso-akat szándékszik kinevezni, akik a nemzetiségekkel való megértés eszméjének hívei és barátai voltak a múltban is. Több főispán már beadta lemondását.

— Csak rövid táviratokat. A be-ügyminiszter rendelkezlet küldött ható-ságainkhoz, amelyben elrendeli, hogy amikor nincs föltétlen szükség távi-rati jelöléskedésre, ne táviratoznak a hivatalok, hanem postai úton in-tézzék el az üveget. Küönösen meg-titítja a miniszter a nagyterjedelmű táviratok feladását, amelynek továb-bítása nemcsak hogy nagy munkát

ró a táviradi személyzetre, hanem megakadályozza, illetve késlelteti más táviratok leadását is.

— Erszény találtatott, világos sárga bőrből készült, 33 korona pa-pírpénz tartalommal. Igazoltt tulajdo-nosa a rendlőrségen átveheti.

Felolós szerkesztő: Landesmann Miksa.
Szerkesztő: György Lajos.

Viszketeg

és mindennemű bőrbaj, ugymint rüh, sömör, fekély, daganat és sebek gyó-gyítására a legbiztosabb és leggyor-sabban ható szer a

Boróka kenőcs.

Nem piszki és teljesen szagtalan. Ma már minden házban nélkülözhe-tetlen. Kis tégely 3 kor. Nagy tégely 5 kor. Csajfűdi tégely 9 kor. Hozzá-való BORÓKA-SZAPPAN 5 korona.

*
frcbőre szép lesz,

fiatalos, üde bájít kölcsönöz, minden arctisztatlanságot, szoptót, májfoltot, orrvörösséget nyomtalanul elmu-laszt az

„Aranyvirág-krém“

Próbátégely 5 kor., nagy tégely 10 kor. Hozzávaló szappan 5 kor. 80 f. „Aranyvirág-puder“ felár, rőzsa és krém szinben 5 korona.

Készíti: GERŐ SANDOR gyógyszerész Nagykörs. — Sátoraljauhelyen kap-ható: Ehlert Gyula, Galambos Béla, Kádár Gyula gyógyszerüzében és Hrabeczy Kálmán drogueriüzében.

Elfer

kassai szőrmeházának

sátoraljauhelyi fiókja

küasan felszerelt saját ké-szítmenyű szőrmekészít-ményekkel Kazinczy utca 11. szám alatt megnyit.

Árverési hirdetmény.

Klein Jenő ügyfelem képviselétében és megbízásából Leblang József és társai budapesti cégen, késedelmes vevő kárára és veszélyére

1918. évi november hó 11-én délelőtt 11 órakor

dr. Kovalicsky Elek kir. közjegyző irodájában és nevezett közjegyző közbenjötté mellett, a k. resk. törvény 352 ik §-ának megfellelően bocsátatik egy tömegben 116 drb. marha, amelyek az árverés napjáig Klein Jenő Zemplén községben levő birtokán bármikor bárki által megtekint-hetők.

A kikiáltási ár 440,000 korona. Árveréni szándékozók tartoznak az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 25%-át készpénzben a kir. közjegyző kezeihez letenni és az árverési vételárat nyomban a leütés után ugyancsak a kir. közjegyző kezeihez lefizetni. Az árverés megtartása után a megvett marhák azonnal elszállítandók. Az árverés alá bocsátott marha minőségéért, egészségi állapotáért az eladó semmitéle szavatosságot nem vállal.

A vételi illetéket vevő a sajátjából fizeti. Az árverést eszközölő eladó sem bánatpénzt, sem vételárat a közjegyző kezeihez letenni, illetve lefizetni nem tartozik.

Sátoraljauhely, 1918. november 8-án.

Dr. Klein Károly,
ügyvéd.

CLUBSPÉCIALITÉ CIGARETTAPAPIR ÉS HÜVELY
MODIANO
FELÜLMULHATATLAN
VIGYÁZZUNK A VÉDJEGYRE

